

Váza - Millenniumi (perzsa) ornamentikával

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	54.391.1
Gyár / műhely:	Zsolnay-gyár (Pécs)
Készítés ideje:	1895 - 1896
Készítés helye:	Pécs
Jelzés:	alján masszába nyomva: ZSOLNAY / PÉCS; öttornyos gyári jegy MILLENNIUM felirattal
Anyag:	keménycserép
Technika:	korongozott; színes eosinmázakkal festett
Méretek:	magasság: 28,3 cm talpátmérő: 6,8 cm

A sima, körte alakú vázatestet, a széles nyakat és az ívesen szűkített szájrészt sávokra osztott, szimmetrikusan ismétlődő, gazdag, perzsa jellegű mintázat borítja. A geometrikus sormintákból, pávaszem és rombuszos hálókából, valamint stilizált liliomokból, palmettákból álló növényi díszítmény finom, fényes selyemszövetre emlékeztet, a bíbor reflexeket vető vörös és az aranyosan fénylő sárga színek, a felület selymes csillogása miatt. Ugyanezen formának (4267. formaszám), mintázatnak (2343. dekorszám) más színű, egészen különböző karakterű eosinmázakkal, fémes zöldekkel, réz-sárgával megfestett, finom mívű féंबरakásos munkát idéző változatát is őrzi az Iparművészeti Múzeum.

Az "anyagváltás" többszörös játékát űzték tehát a Zsolnay-gyárban, ahol Sempernek az ornamentumok különböző anyagokban megőrzött, továbbörökített formáira vonatkozó elméletét természetesen jól ismerték a család művésztagejai. Nem bízták többé az időre, maguk alakították az elhalványodott jelentésű, ősi jelképes díszítmények megjelenési módját. A 9-12. századi magyarországi művészetben is megjelenő növényi indás, palmettás díszítményeket idővel rendszerezte a hazai archeológia, a romantikus színezetű, nemes ősokeket kereső magyarázatokat Hampel József folyamatos feldolgozó munkával igazította helyre. Ugyanakkor a perzsa művészet iránti hazai érdeklődés a historizmus stílus periódusának végén a kortárs szimbolizmussal párhuzamos jelenség.

Irodalom

- Szerk.: Mikó Árpád, Sinkó Katalin: *Történelem - kép. Múlt és művészet kapcsolata Magyarországon*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2000. - Nr. XV.12. (Csenkey Éva)

